

частини встановленої ціни пропорційно частині роботи виконаної до повідомлення про відмову від виконання договору, а також оплати виконавцю витрат, здійснених до цього моменту з метою виконання договору, якщо вони не входять у вказану частину ціни роботи».

Отже, проведений аналіз свідчить про те, що нормативно-правова основа врегулювання полягає у потребі усунення колізій, які існують на сьогодні у окремих договорах підрядного типу. Тому на сьогодні, важливою є визначеність щодо регламентації пріоритетів цивільного законодавства або спеціальних нормативно-правових актів, які здійснюють регулювання щодо захисту прав споживачів.

Література

1. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 № 435-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 40 – 44. – Ст. 356.

2. Про захист прав споживачів: Закон України від 12 травня 1991 р. № 1023-XII // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1991. – № 30. – Ст. 379.

УДК 347.427:346.26 (043.2)

Сліпченко О. О., помічник судді,
м. Черкаси

ЗАПОБІГАННЯ НЕПЛАТЕЖАМ КОМЕРЦІЙНИХ СТРУКТУР

Значною проблемою є виконання боргових зобов'язань та, зокрема, грошових суб'єктами господарювання. Із погіршенням фінансової кризи ситуація може загостритися і торкнутися фізичних осіб. Це потребує розробки заходів запобігання неплатежам та упередження негативних їх наслідків.

Справа навіть не у тому, що боржники попадають у скрутну ситуацію і об'єктивно не можуть їх виконати, а у тому, що наперед моделюються такі юридичні конструкції за яких взагалі не передбачається і не гарантується можливість їх стягнення.

Для профілактики таких правопорушень слід скористатися сучасними напрацюваннями у кримінології та зокрема визначити кримінологічні ознаки подібних «комерційних структур». На наш погляд, і з огляду на матеріали судової практики до них відноситься:

місце розташування не визначене і досить часто воно міняється як і назва. Часто вони зареєстровані у готелях чи інших приміщеннях (відразу по декілька комерційних структур, дозвільним і вибіркоким режимом відвідування. Зазначені у офіційних документах реквізити , особливо

комунікаційні при перевірці не спрацьовують. Навіть підрозділи Державної виконавчої служби не можуть їх віднайти за вказаними адресами особливо у разі стягнень за виконавчими вимогами;

керівництво є непостійним чи воно є номінальним інколи представлене колишніми керівниками правоохоронних органів, які знають систему із середини і в разі порушення справ публічно-приватного звинувачення блокують позитивні рішення за скаргами потерпілих, чи сумісниками, які не відомі у середовищі менеджерів і є «директорами для відсидки», у них наперед є пом'якшуючі обставини, які виключають реальне покарання;

є афільованими і складають частину формально міжнародних мереж, що дозволяє їм переправляти отримане у зони, із яких отримати гроші складно чи практично неможливо;

статутний капітал або не сформовано або значну його частину складають нематеріальні активи. Як свідчить практика, до 20 відсотків товариств із обмеженою відповідальністю не мають сформованого статутного капіталу. Відповідно і свого майна у таких комерційних структур немає, навіть офісне обладнання у них орендоване, у тому числі у своїх же працівників, Більшість таких працівників не мають постійного місця роботи, або працюють за цивільними договорами, а оплату отримують у відсотках від залучених коштів;

договори зазвичай складені за моделлю договорів про приєднання і практично до нічого не зобов'язують їх як сторін чи виконавцями є інші, зазвичай треті особи. Більшість таких договорів є посередницькими, особливо із оплати послуг, наприклад туристичних;

ведуть агресивну рекламну кампанії із залучення клієнтів через сумнівні маркетингові ходи (виграші, обіцянки подарунків, укладення меморандумів про взаємопорозуміння, нав'язують свої послуги у ході нібито соціологічних опитувань);

у «обробці клієнтів» використовують прийоми нейро- чи психолінгвістичного програмування;

як правило є невеликими платниками податків оскільки займаються тіньовою діяльністю та оплачують готівкою роботу їх співпрацівників; здебільшого вони спеціалізуються на наданні посередницьких послуг у сферах із великим ступенем ризику;

санкції за порушення зобов'язань є неспіврозмірними; виконавцями за такими договорами є інші, до речі із подібними ознаками комерційні структури;

інформаційно негативно характеризуються споживачами їх послуг і є судовими реєстрами є відповідачами за невиконаними ними зобов'язаннями. В останньому випадку йдеться насамперед про грошові

зобов'язання. Вони практично є або охоплюються ознаками безнадійних боржників. Насамперед категорія заборгованість є економічною і визначається як сума фінансових зобов'язань, грошових боргів, що підлягає погашенню, поверненню в певний термін. За видами заборгованості бувають: дебіторська, кредиторська, абонентська, зовнішній борг, зовнішня, капітальна, по відсотках, умовна

Зокрема у ст. 14.1.11 ПК України безнадійна заборгованість – заборгованість, що відповідає одній з таких ознак:

а) заборгованість за зобов'язаннями, щодо яких минув строк позовної давності;

б) прострочена заборгованість, що не погашена внаслідок недостатності майна фізичної особи, за умови, що дії кредитора, спрямовані на примусове стягнення майна боржника, не призвели до повного погашення заборгованості;

в) заборгованість суб'єктів господарювання, визнаних банкрутами у встановленому законом порядку або припинених як юридичні особи у зв'язку з їх ліквідацією;

г) заборгованість, яка виявилася непогашеною внаслідок недостатності коштів, одержаних після звернення кредитором стягнення на заставлене майно відповідно до закону та договору, за умови, що інші дії кредитора щодо примусового стягнення іншого майна позичальника, визначені нормативно-правовими актами, не призвели до повного покриття заборгованості;

г) заборгованість, стягнення якої стало неможливим у зв'язку з дією обставин непереборної сили, стихійного лиха (форс-мажорних обставин), підтверджених у порядку, передбаченому законодавством;

д) прострочена заборгованість померлих фізичних осіб, а також осіб, які у судовому порядку визнані безвісно відсутніми, недієздатними або оголошені померлими, а також прострочена заборгованість фізичних осіб, засуджених до позбавлення волі.